

Ny patientdatalag ska stärka patientsäkerheten

Marie Närlid, reporter

En ny patientdatalag planeras till halvårsskiftet. Alla hälso- och sjukvårdinstanser ska få tillgång till en sammanhängande elektronisk patientjournal. Patienter får dock möjlighet att spärra information. Förslaget är på remiss hos lagrådet.

■ Som ett led i den nya IT-strategin (se [LT 5/2008](#)) och "sammanhållen journalföring" föreslår regeringen en ny lag, Patientdatalagen. Alla hälso- och sjukvårdinstanser ska få tillgång till en sammanhängande elektronisk patientjournal som följer patienten oavsett var hon eller han befinner sig i landet. Syftet är att förbättra informationsutbytet mellan vårdgivare och därmed öka patientsäkerheten. Tillgången till journaluppgifter begränsas till den personal som har en aktiv patientrelation med den enskilde patienten i fråga. Loggar ska också föras över vilken vårdpersonal som haft åtkomst till journalen, och patienten ges möjlighet att se vilka som tittat i journalen.

Enligt förslaget ska vårdgivaren inte ha någon skyldighet att ge patienten direktåtkomst till sin journal, däremot en möjlighet. Patientens rätt att få ta del av vad som står i journalen innebär inte en rättighet till direktåtkomst. Likaså ska vårdgivaren själv få bestämma vad i journalen som patienten ska få direktåtkomst till. För att en vårdgivare ska tillåtas att ge patienten möjlighet att elektroniskt komma åt sin vårddokumentation måste det finnas tekniska lösningar som säkerställer identifieringen av den som efterfrågar uppgifterna. I Patientdatalagen införs också en bestämmelse som innebär att om patienten anser att en uppgift i patientjournalen är oriktig eller missvisande, ska detta antecknas i journalen.

Läkarförbundet har i ett tidigare remissvar välkomnat lagändringen och en "pragmatisk syn" för att undvika "nya administrativa bördor". Förbundet har också bland annat påpekat att åtkomsten till data från tidigare system måste utarbetas. "Rutiner och överenskommelser för var journaler kan slutföras, till exempel för de fall där en vårdgivare går i konkurs eller inte får förlängt avtal med landtinget, behövs likaså."

Patienten får rätt att, efter att ha blivit informerad om vad sammanhållen journalföring innebär, motsätta sig att vårddokumentation rörande honom eller henne görs tillgänglig för andra vårdgivare. Däremot föreslår regeringen, i strid med det utredningens förslag, att vårdnadshavare inte ska kunna spärra uppgifter i sina barns journaler. Tanken är att misshandel inte ska kunna hemlighållas.

Den föreslagna ändringen innebär att Patientjournallagen och Vårdregisterlagen ersätts. Dessutom föreslås ändringar i sekretesslagstiftningen på hälso- och sjukvårdens område.

Läkartidningen 2008-02-08